

Asia: VN/18042/2023

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevien sääntöjen täytäntöönpano

Ennakkokysymykset lausunnonantajille

Arvioikaa esityksen vaikutuksia organisaationne näkökulmasta.

Viraston alustava arvio on, että ehdotetun lakiluonnoksen takaisinperintätilanteiden vaikutukset jäisivät lukumäärältään vähäisiksi. Ainakin kaksi tapausta viime vuosilta on kuitenkin tunnistettu, jossa uusi laki olisi voinut tulla sovellettavaksi. Nykyisellään eräissä viraston valtiontukipäätöksissä on todettu, että "Tällä päätöksellä laittomasti myönnetty valtion tuki voidaan eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:n nojalla periä osittain tai kokonaan takaisin, jos Euroopan komissio niin päättää."

Markkinaehtoisien koron määrittäminen takaisin perittävälle tuelle lisäisi hallinnollista työtä. Olisi kannatettavaa, jos tähän luotaisiin yhteinen työkalu helpottamaan tukiviranomaisten työtä. Monet valtiontukien parissa työskentelevät ovat tukihakujen substanssin osaajia, eivät rahoituksen asiantuntijoita.

Pyydämme eri ministeriöitä käymään läpi oman hallinnonalansa säädökset, joissa on viitattu voimassa olevaan lakiin 300/2001, ja ilmoittamaan näistä lausuntopalautteessa. Pyydämme tarkistamaan myös, miten lakiin 300/2001 on viitattu, ja ilmoittamaan tästä lausuntopalautteessa.

-

Muut huomiot.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää ehdotettuja muutoksia lähtökohtaisesti kannatettavina. Virasto kiinnittää huomiota siihen, miten tuen myöntänyt viranomaiskäytännössä tunnistaisi ja toteaisi EU:n valtiontukisääntöjen vastaiset tilanteet. Sääntelyn ennakoitavuuden ja tuen saajien oikeusvarmuuden kannalta olisi tärkeää, että esityksestä käy selvästi ilmi - esimerkiksi esimerkein avattuna - millaisissa tilanteissa tuen takaisinperintä tulee kyseeseen.

Virasto kiinnittää huomiota tuen takaisinperintäpäätöksen muutoksenhakua ja takaisinperintää koskeviin ehdotuksiin. Kun otetaan huomioon, että lakiluonnoksen 4 ja 8 §:n takaisinperintäpäätöksissä olisi ehdotuksen mukaisesti kyse verrattain harvinaisista tilanteista ja tarkkaan pohdituista päätöksistä, lienee epätodennäköistä, että oikaisumenettelyllä virasto enää muuttaisi päätöstä. Virasto ehdottaa sen arvioimista tulisiko ehdotuksen mukaisen oikaisuvaatimusmenettelyn sijaan ensisijaisena muutoksenhakukeinona olla valitushallintotuomioistuimeen. Ottaen huomioon asianosaisten mahdollisuus oikeusturvaan ja tehokkaaseen oikeussuojaan, virasto ehdottaa harkittavaksi lisättäväksi informatiivisesti säännöstasolle, olisiko muutoksenhakuviranomaisella mahdollisuus keskeyttää tarvittaessa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpano.

Virasto ehdottaa harkittavaksi, tulisiko lakiluonnoksen 11 §:n tietojen saantia ja luovuttamista koskevaa säännöstä tarkentaa; soveltuuko se ainoastaan tilanteisiin, joissa on kyse valtionapuviranomaisesta ja valtionavustuksesta, vaiko myös sellaisiin tilanteisiin, joissa valtiontuessa ei ole kyse valtionavustuksesta.

Lisäksi jotkin lait, kuten laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta vaativat valtiontuen myöntämistä ennen selonottamista siitä, ettei saajalla ole muita valtiontukia takaisinperinnässä. Tämän valvominen on tunnistettu virastossa ajoittain haasteelliseksi.

Kavaja Artturi
Traficom